

Kommunstyrelsen
YttrandeHandläggare:
Åsa Hillbom, Susanne DavourJustitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L4@regeringskansliet.se

Dnr: Ju2024/02233

Yttrande över promemorian Utökade registerkontroller vid anställning i kommun DS 2024:24

Uppsala kommun har granskat utredningens förslag och bedömningar med utgångspunkt i hur de bedöms påverka kommunen. Uppsala kommun har följande ställningstaganden, noteringar och synpunkter gällande förslagen.

Avsnittet 7.2 handlar om att det bör införas en möjlighet till registerkontroll och att den kontrollen bör vara fakultativ

Uppsala kommun välkomnar förslaget om att införa en möjlighet till registerkontroll. Kommunen anser det önskvärt att ansvarig myndighet tar fram tydliga och vägledande anvisningar för att underlätta bedömning och tolkning av registerutdragens äkthet och innehåll.

Avsnittet 7.3 handlar om vilka verksamheter och vilken typ av personal som bör omfattas av registerkontroller

Uppsala kommun anser att registerkontrollen bör omfatta all personal som arbetar med personer som får stöd och hjälp enligt den aktuella lagstiftningen. Insatser enligt de lagrum som anges i förslaget utförs inte alltid i den enskildes hemmiljö. De kan ske i andra miljöer och, i vissa fall, individuellt till enskilda personer utan närvaro av annan personal eller deltagare. Exempel på sådana insatser är daglig verksamhet, träffpunktsverksamhet och dagverksamhet.

Dessa individuella insatser riktar sig ofta till personer som på grund av sin situation, har svårt att delta i gruppaktiviteter. Dessa personer befinner sig därför i en särskilt utsatt och sårbar position, vilket ställer höga krav på trygghet och säkerhet. Därför bör registerkontroller genomföras avseende all personal som deltar i arbetet med att tillgodose deras behov.

Uppsala kommun anser också att andra yrkeskategorier som befinner sig i brukarens hemmiljö bör omfattas, såsom till exempel administratörer, måltidspersonal och lokalvårdare samt yrkeskategorier som kan komma att utföra insatser i en brukares hem utan närvaro av andra, såsom till exempel larmoperatörer.

Uppsala kommun anser att även personal inom kommunen som arbetar med myndighetsutövning, såsom biståndshandläggare, bör omfattas av registerkontroll. Sådan personal träffar också personer som ansöker om insats och har insats utifrån de lagstiftningar som det hänvisas till i förslaget. Sådana möten sker ofta i den enskildes hem utan närvaro av andra. Även andra yrkesutövare som möter brukare utan närvaro av andra bör omfattas, såsom till exempel chaufförer inom färdtjänst eller motsvarande.

Uppsala kommun noterar att uttrycket personal i utredningen markerar att ledningsfunktioner inte ska omfattas av registerkontrollen. Uppsala kommun instämmer inte i detta, utan anser att även chefer ska omfattas.

Vidare vill kommunen i samband med upphandling av verksamhet som inte bedrivs i egen regi kunna kravställa att den som lämnar anbud har utfört registerkontroll på sina anställda.

Uppsala kommun instämmer inte i förslaget att registerkontroll enbart ska gälla vid nyanställning eller förändring av anställning, utan anser att det bör finnas möjlighet att begära registerutdrag även vid andra tillfällen under en pågående anställning. Uppsala kommun anser därför att det vore önskvärt att frågan om registerutdrag under pågående anställning utreds vidare.

Avsnitt 7.5 behandlar förslaget att den arbetssökande ska visa upp ett utdrag som inte bör vara äldre än sex månader och arbets- och uppdragsgivare får endast dokumentera att utdraget har uppvisats

Uppsala kommun instämmer i förslaget att utdraget inte bör vara äldre än sex månader, både avseende avsnitt 7 och 8. Uppsala kommun vill dock poängtera vikten av att den myndighet som utfärdar registerutdraget tilldelas tillräckliga resurser för att förhindra att kommunernas anställningsprocesser fördröjs.

Avsnitt 7.6 beskriver vilka uppgifter som ska omfattas av kontrollen mot belastningsregistret

Uppsala kommun instämmer med utredningens förslag om vilka uppgifter som ska kontrolleras och ser positivt på att den brottslighet som kommer att synas i registerutdraget utvidgas. Kommunen anser dock att även brotten ringa stöld samt brott enligt 9 kap. 4 och 5 §§ brottsbalken bör omfattas av kontrollen.

Avsnitt 7.7 handlar om att brottsmisstankar för vilka åtal väckts ska ingå i registerkontrollen

Uppsala kommun ser positivt på att även uppgifter ur misstankeregistret ska omfattas.

Avsnitt 8.4 handlar om att ytterligare uppgifter ska omfattas av kontrollen mot belastningsregistret

Uppsala kommun instämmer i förslaget om att ytterligare uppgifter ska omfatta registerkontroll. Kommunen anser det önskvärt att ansvarig myndighet tar fram tydliga och vägledande anvisningar för att underlätta bedömning och tolkning av

registerutdragens äkthet och innehåll.

Avsnitt 9.3 handlar om det skyddsvärda området

Uppsala kommun instämmer i huvudsak avseende förslaget om registerkontroll i syfte att upprätthålla ett verksamhetsskydd, dock med följande synpunkter gällande vad som ska anses utgöra en kritisk befattning.

Uppsala kommun noterar att utredningen anser att verksamhetsskyddet syftar till att upprätthålla ett agerande som inte är osakligt och partiskt. Mot bakgrund härav anser Uppsala kommun att även andra befattningar än de som omfattas av förslaget bör omfattas av registerkontroll i syfte att upprätthålla ett verksamhetsskydd. Exempel på sådana befattningar kan vara olika typer av handläggare, personal som arbetar med myndighetsutövning inom olika områden, chefer på flera nivåer samt andra yrkesgrupper som särskilt kan utsättas för otillbörlig påverkan och därmed bland annat riskera att agera osakligt och partiskt. Det kan handla om befattningar inom hela kommunkoncernen.

Avsnitt 9.13 handlar om att säkerhets- och integritetsskyddsnämnden ska göra en relevansbedömning inför utlämnande av uppgifter

Uppsala kommun instämmer i förslaget. Kommunen vill också betona vikten av att Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, som enligt lagförslaget ska utföra relevansbedömningen samt eventuell utlämning av registerutdrag, tilldelas tillräckligt med resurser för att kunna hantera de tillkommande arbetsuppgifterna, i syfte att förhindra att kommunernas anställningsprocesser fördröjs.

Avsnitt 9.16 handlar om återlämnande av handlingar

Uppsala kommun instämmer i utredningens förslag. Uppsala kommun vill betona att det behöver vara tydligt *hur* förfarandet av återlämning av handlingar ska ske för att säkerställa sekretessen. Uppsala kommun anser också att hanteringen alltid bör ske digitalt för att minska administration och minimera risker för sekretessbrott vid analog hantering. Uppsala kommun anser att det vore önskvärt med ett system där kommunerna själva kan inhämta uppgifter från berörd myndighet.

Övriga synpunkter gällande brott som omfattas av förslaget

Uppsala kommun anser att även ringa brott, i de fall där detta är tillämpligt, kan ha betydelse för en persons lämplighet att arbeta i kommunen, särskilt om flera ringa brott upprepats över tid. Uppsala kommun anser därmed att även brott där en sökande dömts för eller misstänks för ringa brott bör finnas med, även i de fall påföljden endast har resulterat i eller kan leda till böter. Ringa brott bör således också framgå av registerutdrag från såväl belastnings- som misstankeregistret. Exempel på brott som kan vara aktuella i detta hänseende är ringa narkotikabrott och ringa misshandel.

Kommunstyrelsen

Erik Pelling
Ordförande

John Hammar
Sekreterare